

รายละเอียดของรายวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา วังท่าพระ คณะโบราณคดี ภาควิชาประวัติศาสตร์ศิลปะ

Commented [C1]: เลือกหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา

310 201 ประวัติศาสตร์ศิลปะปฏิบัติ (Field Work in Art History I)

2. จำนวนหน่วยกิต

3 หน่วยกิต (1-6-2)

3. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาประวัติศาสตร์ศิลปะ

วิชาเอกบังคับ วิชาเอกบังคับเลือก วิชาเอกเลือก
 วิชาโทบังคับ วิชาโทเลือก วิชาเลือกเสรี

4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

รองศาสตราจารย์ ดร.ประภัสสร ชูวิเชียร

5. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน

ภาคการเรียนที่ 2 / ชั้นปีที่ 2 ขึ้นไป

6. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite)

ไม่มี

7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites)

ไม่มี

8. วันเวลา และสถานที่เรียน

วันพฤหัสบดี เวลา 15.40 – 18.20 น.

ห้อง 506 คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร

9. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

วัน 29 ตุลาคม 2562

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้ นักศึกษามีความเข้าใจในแผนผังของโบราณสถาน ลักษณะเบื้องต้นของโบราณวัตถุและธรรมชาติของแหล่งโบราณคดี นำมาซึ่งการฝึกสำรวจเก็บข้อมูลจากโบราณสถานและโบราณวัตถุได้อย่างครบถ้วนถูกต้อง และเป็นข้อมูลพื้นฐานในการศึกษาวิเคราะห์ขั้นสูงต่อไป

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

เนื่องจากการศึกษาด้านประวัติศาสตร์ศิลปะจำเป็นต้องใช้ข้อมูลของโบราณสถาน-โบราณวัตถุต่างๆ และมีความจำเป็นที่จะต้องใช้ในการสำรวจเก็บข้อมูลอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นเพื่อเป็นการฝึกฝนทักษะการสำรวจภาคสนามเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลทางวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพ จึงปรับปรุงแนวทางการเรียนการสอนในรายวิชา 310 201 Fieldwork in Art History ให้มุ่งเน้นไปที่ความเข้าใจในตัวโบราณสถาน-โบราณวัตถุ ตลอดจนเข้าใจต่อการอ่านและจัดทำแผนผังของโบราณสถานเบื้องต้น ด้วยเหตุที่แผนผังมีความสำคัญในการเข้าถึงหรือเป็นข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์เพื่อกำหนดอายุหรือศึกษาวิถีชีวิตวางอาคารภายในโบราณสถานแห่งนั้นๆ ได้เป็นอย่างดี

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาการค้นคว้า การเก็บข้อมูลเบื้องต้นของโบราณสถาน และโบราณวัตถุ เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิเคราะห์ทางประวัติศาสตร์ศิลปะขั้นสูงต่อไป เปิดรับเฉพาะนักศึกษาวิชาเอกประวัติศาสตร์ศิลปะ มีการออกฝึกภาคสนาม

Condition: Art History majors only research methodology and basic data collection of ancient remains and antiques as a basis for advanced analysis of art history.

Fieldwork is required.

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งาน ภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
1 ชั่วโมง/สัปดาห์	ไม่มี	6 ชั่วโมง/สัปดาห์	2 ชั่วโมง/สัปดาห์

Commented [C2]: การสอนเสริม เป็นการสอนเพิ่มเติมของอาจารย์ เช่น การสอนเพื่อปรับพื้นฐานความรู้ของนักศึกษาทั้งห้องหรือกลุ่มหนึ่ง ไม่ใช่การสอนชดเชยในกรณีที่วันสอนจริงเป็นวันหยุด

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล

- วันอังคาร 13.00-15.00 น. ห้อง 515

- วันพฤหัสบดี เวลา 13.00-15.00 น. ห้อง 515

หรือตามที่นักศึกษานัดหมาย

Commented [C3]: ให้ระยะเวลาที่นักศึกษาพบรวม (ทุกวิชา) ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ ไม่ใช่รายวิชาละ ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์

หมวดที่ 4 การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา¹

1. คุณธรรม จริยธรรม

1.1 คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา

- ความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย
- ความมีวินัยในชั้นเรียน
- การยอมรับในความเห็นและความเชื่อที่แตกต่าง

1.2 วิธีการสอนที่จะใช้พัฒนาการเรียนรู้

- สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ผ่านการบรรยายในชั้นเรียน
- ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่และความมีวินัยในชั้นเรียนจะพูดคุยตกลงกับนักศึกษาในคาบเรียนแรก และจะกระตุ้นเตือนทุกครั้งที่นักศึกษาไม่ปฏิบัติตามข้อตกลง
- การยอมรับในความเห็นแตกต่างจะสอดแทรกในเนื้อหาการเรียน โดยอาจยกตัวอย่างแนวความคิดหรือข้อสันนิษฐานที่แตกต่างกันของนักวิชาการท่านต่างๆ ว่าเกิดขึ้นเพราะเหตุใด

1.3 วิธีการประเมินผล

- สังเกตพฤติกรรมในการเข้าชั้นเรียน ฟังคำบรรยาย ว่าอยู่ในกรอบของข้อตกลงร่วมกันหรือไม่
- สังเกตการฝึกงานในภาคสนามว่ามีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายหรือไม่

2. ความรู้

¹ สัญลักษณ์ ● หมายถึง ความรับผิดชอบหลัก สัญลักษณ์ ○ หมายถึง ความรับผิดชอบรอง ไม่มีสัญลักษณ์ หมายถึง ไม่ได้รับมอบ

2.1 ความรู้ที่ต้องได้รับ

- ทักษะในการสำรวจเก็บข้อมูลทางประวัติศาสตร์ศิลปะ
- ความเข้าใจข้อมูลที่จะได้จากการสำรวจโบราณสถานในสภาพหรือยุคสมัยต่างๆ
- ความเข้าใจในการอ่านแผนผัง รวมทั้งการจัดทำแผนผังเบื้องต้นของโบราณสถาน

2.2 วิธีการสอน

- บรรยายประกอบการฉายภาพเคลื่อนไหวและโปรแกรม Power Point มีการตั้งคำถามเพื่อให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
- นำนักศึกษาออกบรรยายและฝึกการสำรวจภาคสนามในโบราณสถานจริง

2.3 วิธีการประเมิน

- เก็บคะแนนจากการฝึกภาคสนามย่อยในระหว่างภาคการศึกษา
- เก็บคะแนนจากการฝึกภาคสนามใหญ่หลังจากจบภาคการศึกษา
- สอบปลายภาค ด้วยข้อสอบ

3. ทักษะทางปัญญา

3.1 ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา

- การคิดวิเคราะห์อย่างเป็นเหตุเป็นผล
- การนำเอาความรู้ไปประยุกต์ใช้กับรายวิชาอื่น
- ความเข้าใจในสิ่งแวดล้อมรอบตัวเพื่อเป็นทักษะในการสำรวจ

3.2 วิธีการสอน

- บรรยายเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะวิธีการและความสำคัญของสำรวจเก็บข้อมูลทางประวัติศาสตร์ศิลปะ
- ฝึกการเก็บข้อมูลสำรวจอย่างเป็นระบบ
- ตั้งคำถามเพื่อให้นักศึกษาฝึกวิเคราะห์ประเด็นปัญหาอย่างเป็นเหตุเป็นผล

3.3 วิธีการประเมินผล

- ฝึกการบันทึกข้อมูลจากการสำรวจ และสอบปลายภาค โดยเน้นข้อสอบที่มีการคิดวิเคราะห์เชื่อมโยงกับทักษะจากการสำรวจ

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

4.1 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา

- ทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง
- ทักษะการทำงานกลุ่ม

4.2 วิธีการสอน

- แทรกประสบการณ์ในการค้นคว้าข้อมูลของอาจารย์

- แนะนำหนังสือที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในแต่ละสัปดาห์
- ให้นักศึกษาทำงานกลุ่มโดยเน้นการประยุกต์ใช้

4.3 วิธีการประเมินผล

- สังเกตการใช้เวลาว่างนอกชั้นเรียนของนักศึกษา ว่าได้ค้นคว้าหนังสือตามที่แนะนำหรือไม่
- สังเกตวิธีการทำงานกลุ่ม ว่าทุกคนมีส่วนร่วมกับงานที่รับมอบหมายหรือไม่

5. ทักษะการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.1 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา

- ทักษะการสื่อสารกับบุคคลอื่น
- ทักษะการค้นคว้าข้อมูลผ่านทางเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ

5.2 วิธีการสอน

- ให้นักศึกษาพูดคุยหรืออภิปรายเป็นกลุ่ม
- มอบหมายงานให้นักศึกษาไปค้นคว้าข้อมูลผ่านทางเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ

5.3 วิธีการประเมิน

- พิจารณาจากการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน และผลสัมฤทธิ์ของงานที่มอบหมาย

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
1 วันที่ 12 ธันวาคม 2562	แนะนำรายวิชา ความเข้าใจเบื้องต้น	3	บรรยาย อภิปราย และใช้โปรแกรม Power Point	รศ.ดร. ประภัสสร ชูวิเชียร
2 วันที่ 19 ธันวาคม 2562	ความหมายของวิชาประวัติศาสตร์ ศิลปะ ความสำคัญของการได้มาซึ่ง ข้อมูลทางด้านประวัติศาสตร์ศิลปะ และโบราณคดี	3	บรรยาย อภิปราย และใช้โปรแกรม Power Point	รศ.ดร. ประภัสสร ชูวิเชียร

3 วันที่ 26 ธันวาคม 2562	การสำรวจโบราณสถานเบื้องต้น หลักการและความเข้าใจทั่วไป เกี่ยวกับการเก็บข้อมูลทางด้าน ประวัติศาสตร์ศิลปะ	3	บรรยาย อภิปราย และใช้โปรแกรม Power Point	รศ.ดร. ประภัสสร ชูวิเชียร
4 วันที่ 2 มกราคม 2563	ความเข้าใจในแผนผังของ โบราณสถาน การทำแผนผังเบื้องต้น	3	บรรยาย อภิปราย และใช้โปรแกรม Power Point	รศ.ดร. ประภัสสร ชูวิเชียร
5 วันที่ 9 มกราคม 2563	ศึกษาแผนผังโบราณสถานสมัย ต่างๆ ในดินแดนไทย	3	บรรยาย อภิปราย และใช้โปรแกรม Power Point	รศ.ดร. ประภัสสร ชูวิเชียร
6 วันที่ 16 มกราคม 2563	ฝึกปฏิบัติการสำรวจเก็บข้อมูล โบราณสถาน (1)	3	บรรยาย อภิปราย และฝึก ปฏิบัติงานในสถานที่จริง	รศ.ดร. ประภัสสร ชูวิเชียร
7 วันที่ 23 มกราคม 2563	ฝึกปฏิบัติการสำรวจเก็บข้อมูล โบราณสถาน (2)		บรรยาย อภิปราย และฝึก ปฏิบัติงานในสถานที่จริง	รศ.ดร. ประภัสสร ชูวิเชียร
8 วันที่ 30 มกราคม 2563	ฝึกปฏิบัติการสำรวจเก็บข้อมูล โบราณสถาน (3)	3	บรรยาย อภิปราย และฝึก ปฏิบัติงานในสถานที่จริง	รศ.ดร. ประภัสสร ชูวิเชียร
9 วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2563	ฝึกปฏิบัติการสำรวจเก็บข้อมูล โบราณสถาน (4)	3	บรรยาย อภิปราย และฝึก ปฏิบัติงานในสถานที่จริง	รศ.ดร. ประภัสสร ชูวิเชียร

10 วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2563	ฝึกปฏิบัติการสำรวจเก็บข้อมูล โบราณสถาน (5)	3	บรรยาย อภิปราย และฝึก ปฏิบัติงานในสถานที่จริง	รศ.ดร. ประภัสสร ชูวิเชียร
11 วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2563	ฝึกปฏิบัติการสำรวจเก็บข้อมูล โบราณสถาน (6)	3	บรรยาย อภิปราย และฝึก ปฏิบัติงานในสถานที่จริง	รศ.ดร. ประภัสสร ชูวิเชียร
12 วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2563	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับแหล่งโบราณคดี การก่อตัวของแหล่งโบราณคดี ข้อมูล ที่ฟังได้จากแหล่งโบราณคดีและ โบราณสถานที่ยังไม่มีการขุดค้น-ขุด แต่งเพื่อนำมาใช้ในการค้นคว้า	3	บรรยาย อภิปราย และใช้โปรแกรม Power Point	รศ.ดร. ประภัสสร ชูวิเชียร
13 วันที่ 5 มีนาคม 2563	ความเข้าใจการสำรวจเก็บข้อมูล โบราณวัตถุเบื้องต้น	3	บรรยาย อภิปราย และใช้โปรแกรม Power Point	รศ.ดร. ประภัสสร ชูวิเชียร
14 วันที่ 12 มีนาคม 256	ฝึกปฏิบัติการเก็บข้อมูลโบราณวัตถุ เบื้องต้น	3	บรรยาย อภิปราย และฝึก ปฏิบัติงานในสถานที่จริง	รศ.ดร. ประภัสสร ชูวิเชียร
15 วันที่ 19 มีนาคม 2563	ค้นคว้าเตรียมตัวสำหรับการสอบ ปลายภาคและการฝึกภาคสนาม	3		รศ.ดร. ประภัสสร ชูวิเชียร

16 วันที่ 26 มีนาคม 2563	สอบปลายภาค			รศ.ดร. ประภัสสร ชูวิเชียร
-----------------------------------	------------	--	--	---------------------------------

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมิน	สัดส่วนที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมิน
สามารถ ปฏิบัติงานเก็บ ข้อมูลทาง ประวัติศาสตร์ ศิลปะได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	1. แบบฝึกหัดการปฏิบัติภาคสนามย่อย ระหว่างภาคการศึกษา	. สัปดาห์ที่ 6-11 และ 14	50 คะแนน
สามารถ ปฏิบัติงานเก็บ ข้อมูลทาง ประวัติศาสตร์ ศิลปะได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	2. การฝึกภาคสนามใหญ่ปลายภาค การศึกษา	ปลายภาคการศึกษา	50 คะแนน

เกณฑ์การประเมินผล

มีวิธีการให้คะแนน โดยใช้วิธี อิงเกณฑ์ อิงกลุ่ม อื่น ๆ ประเมินจากการปฏิบัติงานภาคสนาม

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำราและเอกสารหลัก

ไม่มี

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

- กรมศิลปากร.การขึ้นทะเบียนโบราณสถานภาคเหนือ.กรุงเทพฯ : กองโบราณคดี กรมศิลปากร ,2525
- กรมศิลปากร.ทะเบียนโบราณสถานในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล.กรุงเทพฯ : กองโบราณคดี กรมศิลปากร,2535
- กรมศิลปากร.ทะเบียนโบราณสถานในเขตหน่วยศิลปากรที่ 1.กรุงเทพฯ : กองโบราณคดี กรมศิลปากร,2537.
- กรมศิลปากร.ทะเบียนโบราณสถานในเขตหน่วยศิลปากรที่ 2.กรุงเทพฯ : กองโบราณคดี กรมศิลปากร,2538.
- กรมศิลปากร.ทำเนียบโบราณสถานขอมในประเทศไทย เล่ม 1-5 .กรุงเทพฯ : กองโบราณคดี กรมศิลปากร,2535-2538.
- กรมศิลปากร.พระราชวังและวัดโบราณในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา.พระนคร : กรมศิลปากร,2511.
- กรมศิลปากร.ศิลปวัฒนธรรมไทย เล่มที่ 4 วัดสำคัญ กรุงรัตนโกสินทร์.กรุงเทพฯ : กองวรรณกรรมและประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร,2525

3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

- ปัทมา วิจิตจรุญ. “การศึกษาแผนผังวัดสมัยอยุธยาในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ,2543,528.
- ปรีชา กาญจนาคม.โบราณคดีเบื้องต้น.กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์,2540.
- ปรีชา กาญจนาคม.โบราณคดีปฏิบัติ.กรุงเทพฯ : ภาควิชาโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2534
- หนังสือ ประวัติวัดทั่วราชอาณาจักร เล่ม 1-17 จัดทำโดยกรมการศาสนา
- บทความสาขาประวัติศาสตร์ศิลปะและสาขาเกี่ยวข้องในวารสารศิลปวัฒนธรรม เมืองโบราณศิลปากร เป็นต้น
- หนังสืออื่นๆทางสาขาประวัติศาสตร์ศิลปะและสาขาที่เกี่ยวข้อง

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

1. นักศึกษาประเมินโดยตอบแบบประเมินรายวิชา ซึ่งจะมีคำถามทั้งแบบมาตราประมาณค่าและแบบปลายเปิดเมื่อสิ้นสุดการเรียน

2. ส่งเสริมให้นักศึกษาประเมินการเรียนการสอนและแสดงความคิดเห็นเพื่อการพัฒนารายวิชานี้ผ่านระบบทะเบียนและบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยที่เว็บไซต์ <http://www.reg.su.ac.th/>”

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

นักศึกษาสามารถแสดงความคิดเห็นผ่าน webboard ของคณะ หรือของฝ่ายการศึกษา

3. การปรับปรุงการสอน

สัมมนาการจัดการเรียนการสอน

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

พิจารณาโดยคณะกรรมการบริหารภาควิชาประวัติศาสตร์ศิลปะ และคณะกรรมการบริหารหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาประวัติศาสตร์ศิลปะ

5. การดำเนินการทบทวน และการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

- ปรับปรุงเนื้อหาวิชาทุกปีการศึกษา